

[Pilgaard Andersen]

større stramning af skatteskruen, som hr. Hjortnæs nu har givet en tand til, presser flere og flere forældre ud på arbejdsmarkedet. Disse forældre ville måske have foretrukket selv at passe deres børn med en tryk- og opvækst til følge, men de har ikke økonomiske muligheder for det og må benytte sig af institutioner, altså skruen uden ende, uden mådehold – en usund udvikling. Mange børn bliver dårligt påvirket af forældrenes ændrede livsvilkår. Børnene er meget alene uden den trygge nærkontakt med forældrene. Fællesskab, livsindhold, fælles aktiviteter, som børnene før deltog i, eksisterer ikke mere, og forældrenes overskud efter en lang arbejdsdag er tit minimalt.

Hvilke muligheder har egentlig de unge, som ønsker en uddannelse? De kan fortsætte i skolen og tage deres studentereksamen og derefter søge ud på kontor i det private erhvervsliv eller inden for det offentlige. De fortsætter trods manglende lyst i skolen, fordi de på grund af usikkerhed i erhvervslivet ikke har kunnet se nogen muligheder for at begynde en uddannelse inden for håndværk og industri. De skal så først ud på arbejdsmarkedet, efter at de er fyldt 18–19 år, og her kommer de altså ud uden erfaring fra tidligere job og til en voksentimeløn, der stiller krav. De kommer ud for store omvæltninger i deres forhold, hvad de måske ikke har været vant til. Det er ikke underligt, at industrien hellere søger arbejdskraft, som har haft tilknytning til arbejdsmarkedet, når lønnen alligevel er den samme, hvad enten man har erfaring eller ej.

Vi må nok også sige, at det har været ødelæggende for de unge, at fagforeningerne har udsendt disse jobpatruljer, der har medført, at en lang række unge mennesker, som ønskede et job i deres ferie eller på et andet tidspunkt, ligefrem er blevet revet ud af det job, som de har formået at få, fordi jobpatruljen har forlangt, at de skulle have i hvert fald minimums aflønningen på 22 kr. 40 øre i timen. F. eks. skulle unge mennesker, der ønskede et job som tankpasser, have 27 kr. i timen. Det er da klart, at arbejdsgiverne har valgt ikke at ansætte de unge mennesker, når de ligefrem kunne blive udsat for represalier fra denne jobpatrulje.

EFG-uddannelsen, som på forhånd er dødsdømt som brugbar uddannelse inden for håndværk og industri, er presset ned over

hovedet på de unge mennesker, som reelt ikke har muligheder for at skaffe sig de praktikpladser, som mesterlæren hidtil har kunnet garantere. Det er forholdsvis let fra et skrivebord at skitsere et uddannelsesforløb for lærlingeuddannelsen, men man glemmer, at sagen drejer sig om levende mennesker, som efter 9 eller 10 år på en skolebænk higer efter at komme ud på arbejdsmarkedet og bruge deres hænder til praktisk arbejde. Efter 9 eller 10 år i folkeskolen har mange unge mennesker intet ønske om at forlænge deres indemurede tilværelse i yderligere et år netop på det tidspunkt som EFG-elev. De er skoletrætte og vil ud. Tvinger man sådanne skoletrætte elever til endnu et års skolegang, bliver udbyttet af undervisningen måske minimalt, til skade for såvel elever som håndværksmesteren, som skal fortsætte den videre uddannelse af eleven.

Fremskridtspartiet vil satse på at give de skoletrætte elever en mulighed for allerede efter 8. skoleår at komme ud på arbejdsmarkedet, men mesterlæren har desværre nok været en torn i øjet på en lang række af de politiske partier, fordi de unge mennesker fik en langt stærkere tilknytning til den enkelte arbejdsplads, end tilfældet er ved EFG-uddannelsen. De unge mennesker, der har haft tilknytning til arbejdsmarkedet via deres uddannelse gennem mesterlæren, kommer reelt ikke til at gå ledige, og ønsker man at komme arbejdsløshedens til livs, skal man derfor gå ind for mesterlæren. Det er en af de ting, vi må beklage mangler i de nye initiativer, som vi har hørt om fra socialdemokratiet.

Vi mener, at forældrene skal påvirke deres børn, og at børnene tilhører forældrene, ikke samfundet. Vi har fuld tillid til, at danske forældre kan give deres børn mulighed for trivsel og livsudfoldelse og en ordentlig opdragelse. I stedet for institutioner, vuggestuer, børnehaver og fritidshjem skulle man hellere satse på udbygning af dagplejen i de forskellige kommuner. Dagplejen vil kunne beskæftige en lang række husmødre, som ønsker at arbejde i hjemmet, og børnene får større tryghed og bedre kontakt med voksne personer gennem dagplejen. Vort familiemønster er gammelkendt, og institutioner gør i mange tilfælde børnene utrygge, ligesom samværet med så mange andre børn i det daglige kan være meget trættende for børnene. Dagplejen er endvidere en billigere løs-